

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์

พระบิດาแห่งกฎหมายไทย

ในรุ่นนี้ที่น่าจะวิจารณ์อย่างเรามีนักศึกษาจากภูมายังศึกษาอยู่ในขณะนี้ร่วมแสนคน ดังนั้น จึงจะยกถ้าสิ่งบุคคลซึ่งมีความสำคัญที่สุดในวงการกฎหมายของประเทศไทย เพื่อสร้างสืบสานสิ่งบุญคุณของท่านผู้นี้

ในวันที่ 7 ธันวาคม ของทุกๆ ปี นับเป็นวันสำคัญ
วันหนึ่งของประเทศไทย โดยเฉพนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย
ทุกๆ แห่ง ในว่าจะเป็นการซ้อมครุภัณฑ์ อักษร หมายเหตุ
ความ หรือนักศึกษาภายนอก เรื่องกรันด์วันนี้วันเดียว เหตุ
ที่เรียกชื่อนั้น ก็เพื่อสร้างถึงประบัณฑ์ของชาติไทย
ตือ พระเจ้าบรมวงศ์ที่ทรง กวนหอยนางรมที่ได้รากถูกต้อง ซึ่ง
ทรงพระนามเดิมว่า “พระองค์เจ้ารัพพุฒ์ศักดิ์” ดังนั้น
ผู้เกียจชื่อนี้ของน้ำพระ川ของประเทศไทยสังเขปและเกื้อริปประวัติ
ของท่านมาเป็นเพื่อให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับความเป็นมา
ของวันนี้นั่นเอง

พระเจ้าบรมวงศ์เชօกรມหดวงราชบุรีติเกอกุห្លី
ทรงพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าพีพัฒน์ลักษณ์ เป็น^๑
พระราชน媿 องค์ที่ ๑๔ ในพระบาทสมเด็จพระปรมิน-

ทรงทราบด้วยมากร พระบรมราชโองการที่ 21 คุณปี พ.ศ. 2417 ได้ทรงศึกษาข้อความในพระราชบรมนิหาราชวัง ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทรงศึกษาที่โรงเรียนพระศึกษาหนักสวนกุหลาบ ในความคุ้นเคยของ สมเด็จพระเจ้านรนอง เสด็จออกเสนาณฑ์เชื้อราษฎราราษฎรากุหลาบ ต่อมาใน พ.ศ. 2429 ได้เดินทางไปศึกษาต่อใน ประเทศไทย อย่างรอบเพียรเรียนที่มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด และศึกษากฎหมายที่สำนักไตรสัตติเชิญสอนให้ได้ปริญญาตรีขึ้นเกียรตินิยม แล้วจึงกลับมาบริหารราชการในประเทศไทยในกรรมการเสนาธิการในพ.ศ. 2439 มีตำแหน่งเป็นสภานายกบ้านหลวงพิเศษ ได้ทรงจัดตั้งศาลยุติธรรมให้เป็นองค์กรที่มีบทบาทอย่างยิ่งเป็นมหภาคเราะ

ในปี พ.ศ. 2440 เป็นปีที่นับว่าสำคัญที่อุดหนง
พระองค์ท่าน ต้องก้าวได้จากการดำรงตำแหน่งเป็นประธาน
ธาราษฎร์ไทยและฝรั่ง เป็นแผนบทดี (รัฐมนตรี) การทราบ
ภูติธรรม “ได้ทรงตั้งโรงเรียนกฎหมายขึ้นเป็นแห่งแรก
เพื่อสืบสานความคิดของศูล เหราะในห่วงสันติ” สำเร็จ
สูญเสียเอกสารทางทหารให้กับชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็น

หน้ามือกอกคนไทยมานาน โดยอ้างไม่สามารถแก้ไขให้พระองค์ทรงเลื่งเห็นเช่นคนไทยทุกคนว่า การที่คนต่างถิ่นมาอาศัยศิริเสียดันให้หยุด ทำมาหากินอย่างสะดวก แต่กลับปฏิเสธไม่ยอมรับนับชื่อกฎหมายไทยนั้น เป็นสิ่งที่ทำลายจิตใจคนทั้งชาติ พระองค์จึงเริ่มศัพท์ทางการที่จะต่อสู้เพื่อให้ได้อเอกสารทางศาลกลับคืนมา ด้วยพระปรีชาสามารถและเลื่งเห็นการณ์ให้เขารองพระองค์ท่าน จึงตั้งโรงเรียนกฎหมายขึ้น เพื่อผลิตบัณฑิตทางกฎหมายที่มีความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถอันมาก และในที่สุดประเทศไทยเราก็ได้อเอกสารทางศาลคืนมา

หลังจากนั้นก็ได้ทรงเป็นกรรมการศาลฎีกา ต่อมา
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงพระกรุณาฯ
โปรดเกล้าฯ ให้ทรงอวยพากาสแห่งเส้นบศิริราชวรวงษ์ราธิการ
พ.ศ. 2462 ทรงประชาราชตัวพระรัตนโกสินทร์ที่พระวักกะ (ไม้)
ซึ่งกราบถวายบังคมถวายสักการะกิจการไปรักษาพระองค์ที่ทรง
ประดิษฐ์ประเศษเครื่องเรือ แต่พระอาการไม่ทุกเจ้า ได้เดิน
พระชนม์เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2463 ที่กรุงปารีส
นั่นเอง ขณะพระชนม์มายานี้เพียง 47 ขันษา

พระองค์เจ้าพิพัฒนศักดิ์ เป็นปฐมอาจารย์ทางกฎหมาย ทรงอนุรักษ์สืบทอดความรู้ของพระองค์เอง ซึ่งเดิมถือในหมู่ลูกศิษย์ว่าเป็นพระอาจารย์ที่ดีอิง ได้การนิพนัย ตัวจากกฎหมายไว้ให้ทั้งการอาญาและทางแพ่งหลายเรื่อง สถาบันการศึกษากฎหมายค่าย ๆ ที่ตั้งขึ้น ก็มีรากฐานมาจากโรงเรียนกฎหมายของพระองค์ท่าน ด้วยพระราชกิจเมียกิจ พระปริชาสามารถ และผลงานทางกฎหมายที่พระองค์ท่านก่อให้มา สร้างไว้ ทำให้เจ้าตัวรับสมญานามว่า "พระบิดาแห่งกฎหมายไทย"

ตั้งนั้น ในวันที่ 7 สิงหาคม ของทุกๆ ปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเดินทางกลับของพระองค์ท่าน บรรดาผู้ที่อยู่ในวงการกฎหมายล้ำเลาต่างๆ รวมทั้งนิติบัณฑิตกิจจากกฎหมายอาชญากรรมต่างๆ จึงห้ามไม่ให้กันทำเรื่องมาตราไปในอันดับการประชุมประจำปีของพระองค์ท่าน ซึ่งประดิษฐานอยู่ท่ามกลางการประชุม ดูดีรวม ซึ่งห้องสถานที่ดังนี้ เพื่อเป็นการรักษาความลับ

สุคท้ายนี้ขอยกคำสอนของพระองค์บพหนึ่ง ซึ่งเป็นทำกายนและมีความหมายมากในปัจจุบัน (ซึ่งเป็นสมัยก่อนกวิจารณ์บางคนกล่าวว่าเป็นสมัยที่กฎหมายชาวกาฬะ ซึ่งพระองค์ได้เดือนเชิงผู้ใช้กฎหมายให้ยืดหยุ่นเป็นแนวปฏิบัติ และคำสอนดังกล่าวก็ควรจะฟังใจผู้ใช้กฎหมายทุกคนในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง คือ

ເຊິ່ງດີນເກົ້າແມ່ຍາໄນ໌ວ່າດອກ
ອໍຍ້າອອກນອກກາງໄປໃຫ້ເສີ່ມເລື
ເຊິ່ງອໍຍ້າດີນລົນນາກາດລົນນາ
ຕາມໜັກຕາມ ໂຮງງານເຄົາ

